

Терміново поправляйте, бо я завтра їду до Румунії у відрядження

Повідомлення прес-служби Об'єднання українців Росії й **Федеральний національно-культурной** автономії українців Росії із приводу відповіді засобам масової інформації **офіційного** представника МЗС РФ

А. Нестеренко

ПРО СТАН УТВОРЕННЯ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ В РОСІЙСЬКІЙ ФЕДЕРАЦІЇ

У зв'язку з відповіддю офіційного представника Міністерства закордонних справ РФ А.А. **Нестеренко** на питання ЗМІ про задоволення **освітніх** потреб українців Росії прес-служба Об'єднання українців Росії й **Федеральний національно-культурной** автономії українців Росії повідомляє наступне.

Чому в Росії немає українських шкіл?

МЗС РФ **затверджує**, що «...незважаючи на **більшу** чисельність українців...запити на **установу** **полноформатных** шкіл...не **надходять**» і пояснює це близькістю східнослов'янських мов і культур, **загальною** історією (Київська Русь, Московська держава, Російська імперія, СРСР) і єдиною православною християнською вірою. Однак такий поверхневий підхід не дає **подання**, чому в Росії відсутня система українського **утворення**. А причини цього є - як **об'єктивні**, так і **суб'єктивні**:

— дійсно, **загальна історія**. Однак під час спільного проживання в межах **однієї** держави, крім позитивного досвіду взаємного культурного збагачення, добре **відомого** з курсу російської історії, мали місце й **українські** негативні моменти — цілеспрямована імперська політика переслідування української мови, оголошення його лише «південним діалектом загальросіянина», що **вело** до русифікації українців, вихованню в них почуття **второсортності**, не самоцінності;

— відсутність у Росії українського інформаційного простору.

— відсутність української церкви в Росії й **неприкрита** тверда протидія її **поширенню**.

— залежність гуманітарної політики російської **влади** відносно української діаспори Росії від **поточної політичної кон'юнктури**.

— неприйняття більшістю російських політичних класів незалежності України, самостійності українських націй і самодостатності української літературної мови, що спричиняє **відсутність у Росії послідовної й системної національної політики**.

Заявляючи фактично про те, що українські школи в Росії не потрібні через близькість російської й української мов, культур, історичних **шляхів** і **загальної** віри, **г. А. Нестеренко** представляє українським **чиновникам** вагомий аргумент для українізації російськомовних шкіл: так, **у** наших народів близькі культури й **мови**, **загальна** історія, ми у своїй більшості сповідаємо православ'я. Так навіщо при такій близькості потрібні російські школи в Україні?

Претензії й заперечення представників російської громади України тепер варто пред'являти **чиновникові російського Мида**.

Що **стосується** потреби в **українському утворенні** в Росії, дамо слово активістам українських організацій.

Людмила Найденко, заступник голови **суспільства «Вербиченька»** (м. Нижньокамськ): «...**потреба в українському утворенні є й більша. Інша справа, що навіть почути про створення української освітньої установи досить важко. Великий вплив на освітню роботу накладає рівень відносин між Україною й Росією, від чого страждають звичайні громадяни, які змушені вислухувати на адресу України приниження, глузування. Часто із цієї причини люди взагалі не зізнаються в приналежності до своїх націй, а тому де вже говорити про прагнення до навчання**».

Мирослава Філіппова (м. Томськ), голова комісії Об'єднання українців Росії з питань **утворення**: «...для національного **утворення в Росії формально перешкод ні, але інформаційна війна російських ЗМІ проти України значно ускладнює проблему українського утворення. Були випадки, коли вже після набору в клас із вивченням української мови батьки через негатив, що не припиняється, ЗМІ про Україну забирали дітей. Зустрічаються випадки відкритого ворожого відношення до України, а потім і до української мови**».

Микола Сергиєнко, голова Об'єднання українців Кубані (м. Краснодар): «...**один із прикладів своєрідного, проте типового відношення до української мови в Росії. У школі народного мистецтва в Краснодарі українська мова вивчається за назвою «кубанського прислівника», і ніяк не вдається виправити це положення. Інакше як приниженням української мови це назвати важко**». (Від себе додамо – впровадження крайовою владою терміна «кубанський прислівник» є, по суті, пряме продовження імперської політики оголошення української мови «прислівником **общерусского**»).

У Росії немає програми розвитку національного **утворення**, зокрема українського. Починаючи з 1993 р., українські організації **домагаються** розробки й прийняття **Федеральної державної програми розвитку української культури й утворення в Росії** (резолуції чотирьох Конгресів українців Росії - 1993, 1997, 2002, 2005 р.). Немає постійного діалогу федеральної й регіональної влади й громадських організацій.

У вертикалі російської влади численні реорганізації виконавчої влади привели до зменшення значимості національного питання в практичній діяльності федеральних державних структур. Департамент міжнаціональних відносин Міністерства регіонального розвитку, Консультативна Рада з питань національно-культурних автономій при міністерстві діють чисто формально, не маючи ніяких важелів для рішення проблем національних меншостей Російської Федерації.

«Інформація» і інформатори

Хотілося б довідатися, звідки МЗС РФ бере «інформацію» про українське утворення в Росії. У заяві МЗС РФ сказано: «...Українська мова як предмет викладається з 1 по 11 клас у Санкт-Петербурзі в загальноосвітній установі № 479 ..., у двох школах Воркути, у слов'янських гімназіях Мурманська й Пензи...».

Михайло Волик, член правління української національно-культурної автономії Санкт-Петербурга: «У Санкт-Петербурзі немає шкіл з вивченням української мови як предмета».

Ольга Миколаєва, завуч школи № 479 р. Санкт-Петербурга: «Немає. У нас української мови в програмі ні».

Микола Бейзак, голова суспільства «Україна» (м. Воркута): «У Воркуті немає шкіл з викладанням української мови, немає недільних шкіл, немає факультативів української мови».

Наталя Литвиненко-Орлова, голова національно-культурної автономії українців Мурманської області (м. Мурманськ): «У Мурманську немає освітніх установ з вивченням української мови».

МЗС РФ: «Українська мова вивчається ... у ліцеї Нового Уренгоя, ... у містах Ханти-Мансійську, Уфі, Нижньокамську, Казані, Омську, Оренбурзі, Єкатеринбурзі, Владивостоці, Сиктивкарі, Сочі, Сургуте, Нижневартівське, Тобольську, а також у Білгородській, Воронежській й Самарській областях».

Владимир Халимончук, голова ради суспільства «Українська родина» у Сургуте, координатор Об'єднання українців Росії по Ханти-Мансійських, Ямало-Ненецькому автономних округах, Тюменській області: «У регіоні існують недільні школи в Сургуті й Тобольську без фінансової підтримки держави на засоби батьків, ...у Новому Уренгоє, Ноябрьське, Нижневартівське, Ханти-Мансійську українська мова не вивчається. У Тюменському державному університеті українська мова не вивчається».

Такого ж **свідчення** можна **привести** з Казані, Єкатеринбурга, Владивостока, Сиктивкара, Сочі, інших міст. З Білгородської **області** й відповісти комусь, тому що там немає українських організацій і українського **утворення**.

Представляємо відповідної дійсності інформацію (без лапок). У цей час **українська мова** й деякі українознавчі предмети вивчаються в базовому шкільному плані в **декількох** школах (Москва, Республіка Башкортостан, Томськ, Самара). У Московському лінгвістичному ліцеї № 1555, Заозерній школі № 16 р.Томська, **декількох** школах Башкортостану, середній школі №132 р.Самари українська мова вивчається як предмет. У селі **Золотоношка** Республіки Башкортостан працює **єдиний** у Росії комплекс дитячий садок - школа, де всі діти (близько 70 чіл.) вивчають українську мову. Як факультатив українська мова вивчається в **декількох** школах (Башкортостан, Воронеж). **Українська мова** (т.зв. «кубанський прислівник») і історія козацтва викладаються в Краснодарській крайовій дитячій експериментальній школі народного мистецтва. Існує трохи **недільних (суботніх)** шкіл при **освітніх установах** або українських **суспільствах** Москви, Республіки Башкортостан, Республіки Татарстан, Ханті-Мансійського автономного округу, Камчатських, **Томської областей**. У **декількох** вищих навчальних закладах Росії - Московському державному **університеті** ім. М.В. Ломоносова, Московському державному лінгвістичному **університеті**, Московському державному **інституті міжнародних відносин (Університеті)** МЗС РФ, Дипломатичної академії МЗС РФ, **Воронезькому**, Красноярськом університетах, Томськом державному педагогічному **університеті**, **Уфимском філії** Московського відкритого державного педагогічного університету предмети україністики вивчаються в складі **блоку** слов'янської філології.

У Росії є буквально кілька шкіл, де українська мова вивчається як предмет невеликою кількістю учнів, що доводить: **це виключення, що підкреслює загальне правило: українського утворення в Росії немає!** Відповідно немає підготовки **вчителів** української мови, ніхто не створює, тим більше не випускає українські підручники.

І **справа** не у відсутності «**полноформатных** шкіл». До речі, у такому плані українські організації Росії питання не ставили, і ніхто в українських організаціях не **говорить** про **повний** паритет українського **утворення** в Росії й **російському утворенні** в Україні. Тільки відсутністю послідовності, системності в **проведенні** національної політики, поверхневим підходом до проблеми, не враховуючі інтереси українських меншостей у Росії, можна пояснити «інформацію» міністерства про українське **утворення** в Росії.

А порівнювати кількість російських шкіл в Україні й українських у Росії, як пропонує г. А.А. Нестеренко, дійсно нема чого: якщо в Україні російських шкіл більше 1000, то в Росії українських просто немає! Досить показова щодо цього порівняльна таблиця задоволення освітніх потреб українців у Росії й росіян в Україні (додається).

Гуманітарна політика в Росії

Змушені визнати, що, до нашого величезного жалю, у Росії спостерігається політизація всього комплексу питань, які стосуються української гуманітарної сфери. Після 2004 р. у відношенні України фактично ведеться інформаційна війна, частиною якої стало й справжнє зачищення українського гуманітарного простору в.

ЦЕ ПРОЯВЛЯЄТЬСЯ:

- у спробах поставити на керівні посади в українських організаціях Росії бажані влади людей або створити маріонеткові організації;
- у неприкритому тиску, що виявляється й на українські організації в цілому, і на окремих активістів, які своїми діями не вписуються в подання деяких російських чиновників;
- у цензурі культурних заходів українських суспільств із метою недопущення заходів, які не відповідають офіційної ідеології.

Так, на початку 2008 р. у Москві під приводом відсутності необхідної документації був закритий Український освітній центр при середній школі № 124. Замість діючої допомоги по нормалізації ситуації освітній центр, що проіснував тривалий час (більше 10 років) не в підпілля, а з ведена Департаменту утворення Москви, був поставлений поза законом і відразу ліквідований, що скоріше нагадувало розгром. У відповідь на кількаразові обіги Об'єднання «Українці Москви» керування утворення не знайшло нічого кращого, як придумувати не відповідної дійсності пояснення: «...виконуюча обов'язки директора школи № 124 О.Н. Овсейчик неодноразово пропонувала оформити й упорядкувати документи Українського центра. З огляду на ... відмова представити необхідні документи Українського центра, і.о. директори школи ... не порахувала можливим продовжити договір». Подібні дії викликають здивування й скоріше є спробою перекласти недоробки в управлінській діяльності на інших і схожі на прагнення замаскувати якісь інші мети.

В 2006-2007 р. була зачищена Бібліотека української літератури в Москві, у якій «звили лігвище українські націоналісти». Правління Об'єднання українців Росії у своєму відкритому листі **Президентові** Росії відзначало, що після відомого листа **В. Путіна** (листопад 2007 р.) **положення** в бібліотеці **залишається** вкрай **ненормальним**, що викликає занепокоєння всіх, хто уболіває за долею **цього** єдиного в Росії державної **установи** культури, **створеного** для задоволення інформаційних і **освітніх** потреб українського населення. Після звільнення 9 (!) співробітників у бібліотеку прийшло нове **керівництво** й найняті **їм** люди, які у своїй більшості не знають української мови, дуже далекі від української культури. **Більше** того, у бібліотеці з'явилися співробітники, які всупереч офіційно задекларованому **курсу** на розвиток добросусідських **відносин** з Україною, **проводять** антиукраїнську діяльність, відверто пропагують неприйняття української державності, усіяко принижують українську культуру, **мову** й літературу.

На даний момент **доводиться** констатувати, що в Росії **утворення** й культура українською мовою стали заручниками російсько-українських політичних **відносин**, що, як нам представляється, в **XXI столітті** абсолютно неприпустимо.

Якщо ми — українці й росіяни — дійсно близькі народи, то українська культура в Росії й **утворення** українською мовою повинні сприйматися як збагачення слов'янства, що особливо актуально в нинішній ситуації «глобального переселення народів», а зовсім не як «**підривна змова**» з метою послабити Росію — а саме таке розуміння панує в головах деяких російських **чиновників**, які свідомо й цілеспрямовано гальмують розвиток української культури й українського **утворення** в РФ і фактично стають на **шляхи** взаєморозуміння наших народів.

На закінчення **приведемо** результати досліджень **суспільної** думки Київського міжнародного інституту соціології й «Левада-Центра» про **відношення** росіян до України й українців до Росії. У січні 2009 р.: **відношення** росіян до України «погано й дуже погано» - 62 %, **відношення** українців до Росії «добре й дуже добре» - 91 %.

Може бути, **положення** з українським **утворенням** у Росії залежить також і від **стану** розумів?

05.05.2009

Прес-служба Об'єднання українців Росії й

Федеральної національно-культурної автономії українців Росії

Т.Т. +79057572587; +79067001949

E-mail: 1. vgirzhov@mail.ru; 2. libukr@online.ru